

# SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan sverer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Za obrtnike.

I.

Avstrijski vladi se ne more očitati, da ima preveč srca za obrtni stan in njega težki položaj, kajti vse njeno delovanje meri le na pospeševanje velike industrije, prav, kakor da je mala obrt že obsojena na smrt. A nekaj je vlada le ukrenila, kar utegne biti obrtnikom na korist, ako se prebude iz svoje zaspanosti, ako spoznajo, da se s samim neslanim zabavljanjem po gostilnih ne premeni tok časa, nego da treba resnega dela. Obrtnikom treba strokovne in splošne omike, da bodo vsak izmed njih mož na svojem mestu, in treba jim dati pomočkov, s katerimi bodo lahko pomnožili število izdelkov ter tako vsaj v tistih strokah, katere še cveto, mogli konkurirati z veleobrnitjo.

Trgovinsko ministerstvo je že leta 1892. začelo večjo akcijo, katere prvi in najvažnejši namen je, poučiti male obrtnike o načinu maloobrnitškega delovanja s primernimi stroji, ker je prepričano, da bi mnoge stroke obrtništva mogle obstajati in se razvijati, dasi jim dela veleindustrija veliko konkurenco, če bi se obrtniki posluževali strojev, se sebo pa, če bi se organizovali v gospodarske zadruge ter v njih uredili vso produkcijo.

V ta namen je ministerstvo sestavilo poseben „sovet za pospeševanje obrta“, njega izvrševalni odbor pa je c. kr. obrtno-tehnološki muzej na Dunaji. Doslej se izvršuje akcija v pospeševanje obrt šele na nekaj načinov in največ na Češkem, kjer so se obrtniki z živim zanimanjem lotili dela na rešitev svojega stanu, dočim mislijo obrtniki v drugih deželah, da so že dovolj storili, če so povedali, da so se naveličali slabega življenja. Tako je pri obrtno-tehnološkem muzeju na Dunaju ustanovljen poseben oddelek, kjer dobivajo obrtniki kakršnikoli jim treba strokovnih pojasnil; dalje prireja muzej razstave maloobrnitških strojev, temporarne in permanentne, in upati je, da priredi tako razstavo prihodnje leto tudi v Ljubljani; muzej posreduje tudi, da dobe mali obrtniki take stroje po posebno ugodnih pogojih, pod kakršnimi jih ne morejo dobiti nikjer direktno; ministerstvo daje posojila

zadugam, katere ali kupujejo surovine za vse člane, ali prodajajo proizvode združnih članov, ali imajo svoja skupna skladišča, na Dunaju se pricejajo posebni kurzi za mojstre, a povrh se še po drugih krajih prireajo posamezni strokovni tečaji in posamezna predavanja.

Pri obrtno-tehnološkem muzeju ustanovljeni oddelek za strokovna pojasnila ima namen, dajati malim obrtnikom brezplačno pojasnila o vseh strokovno tehniških vprašanjih, se sebo pri nakupovanju strojev in pri ustanovitvi raznih zadrug, za katere naredi tudi pravila, a preiskuje tudi motorje itd., za kar treba nekaj malega plačati, katero plačilo pa se malim obrtnikom znatno zniža in eventualno tudi popolnoma odpusti.

Samo v letu 1896. je muzej dal takih pojasnil in navodil nad 300.

Odkar je začelo trgovinsko ministerstvo to svojo akcijo, katera pa, izvzemši Češko in Moravsko, še ni imela dosti uspeha, to pa le vsled malomarnosti obrtnikov, je v obrtno-tehnološkem muzeju permanentna razstava malim obrtnikom koristnih strojev in obrtniškega orodja. Predmeti se pogostoma preminjajo, a navadno je razstavljenih kacic 100 predmetov, zdaj na pr. 18 motorjev, 30 strojev za obdelovanje kovin, 10 strojev za obdelovanje lesa, 15 strojev za obdelovanje papirja, 15 strojev za krojaško obrt in nekaj kolekcij vsakovrstnih orodij. Z ozirom na to, da se povsod, koder ljudje napredujejo, že porablja elektrika kot gonilna moč, razstavljajo se posebno na porabo elektrike urejeni stroji, in želeli je, da se tudi pri ljubljani razstavi v Ljubljani razstavijo največ taki stroji, saj je mesto ljubljansko se odločilo na napravo elektrarne s posebnim ozirom na obrtnike, da namreč obrtnikom poskrbi kar mogoče ceneno gonilno moč, in jim tako olajša boj proti veleindustriji, česar pa poštenjski okoli „Slovenskega Lista“ seveda ne razumejo.

V slučajih, kateri so vredni obzira, dovoljuje trgovinsko ministerstvo malim obrtnikom, tako mojstrom kakor pomočnikom male stipendije za obisk ter permanentne razstave in sicer jim plača vožnjo po železnici ter da 20 gld. v gotovini, kar pač za-

dostuje za petdnevno obiskovanje razstave in za življenje na Dunaju. Prošnje za te stipendije morajo vložiti dotične obrtne zadruge, a poslati jih je na trgovinsko ministerstvo.

V Ljubljani, 22. junija.

Čehi odklanjajo posredovanje nemškega veleposestništva v veliki jezikovni borbi. Kakor staročeški, tako odbijajo tudi mladočeški listi pogoje Nemcev. „Narodny Listy“ smatrajo sedanji čas sploh za nepravil v dosego sprave. Tudi se Čehi ne bi zadovoljili s spravo samo na Češkem, nego bi zahtevali isto tudi za Moravsko in Šlezijo. Čehi zahtevajo tudi korenite izpremembo deželnega volilnega reda, sicer za zakon glede kurij ne bodo nikdar glasovali. Avstrijske razmere se morajo sploh izboljšati, kar se bo zgodilo samo takrat, ako bo postopala vlada napram Slovanom, ne zmené se za kričanje Nemcev, pošteno in pravično. Čehi svare vlado pred vsako dvoumno igro! Kopije Taaffjevih pravih poskusov Čehi ne bodo nikdar odobrili. — Istotako odločno piše „Politik“.

P. Stojalowski ni o delovanju socijalnih demokratov v minolelem zasedanju povedal v listu „Wieniec Polski“ nič drugega, nego smo rekli že nedavno mi v članku „Socijalna demokracija v minolelem drž.-zbornem zasedanju“. V tretjem pismu od morske obali pravi namreč Stojalowski: „Nikakor ne nujem, zakaj se zdi socijalnim demokratom potrebno, podpirati nemške liberalce v zavi-ranju parlamentnega delovanja. Žalostno je, da se je delavska stranka izpostavila očitaniu, ki se glasi: „Upravičeno je bil zabranjen delavcem ustop v parlament — kajti — glejte! — kakor hitro so prišli vanj, izpremenili so ga v gostilničarsko beznico“. — Dalje piše Stojalowski: „Poznamo izgovore socijalnih demokratov. Pravijo namreč: Vreči hočemo Badenija, ne borimo se proti vsebini jezikovnih naredb, nego le proti načinu, kakor so bile izdane. Mi protestujemo proti nasilstvu, kakoršao izvaja parlamentno predsedstvo. — Ali pa so ti izgovori neovržit? Kar se tiče prvega, nismo bili tudi mi nikdar zadovoljni z vlado grofa Badenija, in tudi mi smo si želeli njegovo odstranitev. Toda primeren

## LISTEK.

### Poštenjak z revolverjem.

A. Koblar (Podoba iz življenja.)

Imeniteo živeti pa nič delati — to je cilj Poštenjakovega hrepenjenja in stremljenja, odkar zna misliti, in kar je kdaj storil, vse je imelo namen, pomoči mu do časti, do veljave in do denarja.

Izbral si je poklic, v katerem človek lahko brez posebnega truda pride do sreče. Ko se je za pripravljal, proučil je zlasti temeljito takomenovana načela jezuitizma, katera so mu posebno ugajala, in čim jih je znal teoretično, vsdil se je v njih praktičnega izvrševanja s tako spretnostjo in s takim razumom, da je postal v kratkem pravi virtuo.

To mu je mnogo koristilo. Vedil je za nos vse svoje stanovske tovariše in celo njih glavarja tako, da ga je ta imenoval svojim prvim adjutantom, ter mu popolaoma zaupal. Poštenjak je znal svoj položaj spretno izkoristiti. Z adjutantskim mestom seveda ni bil zadovoljen, hotel je postati kaj več, hotel je pred vsem lepim dohodkom, ter v ta namen sklenil, izpodriniti glavarjevega kancelarja.

Kot vsestransko izurjen intrigant je začel rafinirano spietkariti in ruvati, ali — zanašal se je preveč na svoj jezuitizem. Kancelarjevi prijatelji in zaščitniki so spoznali naklepe Poštenjakove in vsega lepega dne so ga spodili iz palače, v kateri je dotlej tako oblastno gospodaril, in ga pogнали ven na kmete.

Polotila se ga je silna jeza in zaklel se je, da se maščuje nazadnjakom, kateri so ga bili posadili pred vrata. A ker je videl, da tega sam ne more, približeval se je naprednjaškemu taboru in se s sladkimi besedami ponujal kot sobojevnik v borbi za narod in svobodo. Prememba v načelih mu ni delala skrbi, izvršil jo je čudovito hitro, čim so ga naprednjaki na račun njegovega prihodnjega delovanja poskrbeli dobro službico.

Od takrat je „delal“ za naprednjake, za narod in svobodo. Najprej je prostovoljno prevzel posebno nalogo. Obiskoval je v nazadnjaškem taboru stoječe stanovske tovariše, jih previdno izpraševal in kar je izvedel, je potem nesel v tabor naprednjakov, kjer je navadno še malo več povedal, kakor je bil v resnici slišal. In tako so bili v naprednjaškem taboru vedno natančno poučeni o vsem, kar se je godilo pri nazadnjakih, kdaj je kdo rekel „Diebe und Mörder“, v katerem farovžu so pre-

mišljali, bi li kazalo poslati generalu Klunacu vrh, da se ž njo obesi, kdo je rekel, kdaj in komu „Nur nicht über Krain hinaus“ itd. itd. Večkrat je v listih nastal radi tacihi reči ljut boj, in marsikateri nazadnjak je prišel pri svojem glavarju v nemilost — po nedolžnem, dočim je Poštenjak, če ga je kdo vprašal, veli, kako je ta ali ona stvar prišla v javnost, slovesno zatrjevat, da on ničesar ne ve in se držal tako nedolžno, da so mu ljudje res verjeli.

Tudi humorja je mož takrat nekaj imel. Znal je klasično popisovati katoliške bale, na katerih Cuckove Francie Iemenatarje luftajo, zanimivo razkladati skrivnosti gotovih farovžev in gotovih „Beschlusserie“, pa povedal je tudi kako pikantnost o nazadnjaškem glavarju, samo da si ohrani zaupanje naprednjakov.

Pri vsem tem pa ni na se pozabil, nego spretno je napeljeval kar tri vode nakrat na svoj mlin, Poganjal se je za rudeči ovratnik, s katerim je združena lepa plača, poganjal se za mandat, kateri tudi nese lepe goldinarčke, in se trudil, da odje nadzorniku deželnih kebrov, metuljev in čepin, tisti košček kruha, kateri ima.

Tedaj je bil mož na vrhuncu svoje sreče in prav v svojem elementu. Znal je sukati stvari

čas za to je bil konec leta 1895. in začetek leta 1896, ko se je začela borba mej Badenijem in dr. Luegerjem. Toda kdo je podpiral tedaj grofa Badenija? Kdo mu je bil najuspešnejša pomoč? Nihče drugi nego socijalni demokratje! In tedaj je bil vzrok, da se Badenija odstrani, pravičen. Danes pa ga hočejo vrediti. Zakaj? Pravijo da zato, ker je izdal brez parlamenta jezikovne naredbe. A vendar se zdi njim samim vsebina naredb pravična! Radi tega je res prav težko najti tisto „duševno premoč“, s katero se bahajo socijalisti, in vsak pameten človek mera priznati, da socijalna demokracija ne ravna niti s stališča „duševne premoči“, niti s stališča političnega razuma, niti s svojega principa pravičnosti, ampak da ravna samo iz strankarstva, iz spopadstva do kršč. socijalistov. L. 1895. in 1896. so podpirali Badenija, ker je bil Luegerju in njegovi stranki nasproten, danes pa hočejo istega Badenija vrediti, ker Luegerju nič več ne nasprotuje. — Golo strankarstvo vodi torej socijaliste, iz strankarstva so se upirali naredbam, iz strankarstva izstrančili razbijati po pulih in zatreti vsako delo, pozitivnega v dosego principa pravičnosti in enakopravnosti pa niso doslej storili ničesar, dasi bi bili mogli!

Pretep italijanskih in slovenskih delavcev je prišel celo v italijanski zbornici na razgovor. Sloviti Imbriani je interpeloval radi pretepa v Škedenju, na kar mu je državnega tajnika namestnik odgovoril, da so slovenski delavci 5. t. m. napadli Italijane in šestorico ranili. Policija je krivce že izročila sodišču, italijanski konzul v Trstu je dobil od namestnika, italijanski poslanik na Dunaju pa od ministra zunanjih del zagotovilo, da se taki dogodki ne bodo več ponavljali. — Iz tega je razvidno, da so zopet Slovenci proglašeni za krivce, dasi so baš Italijani obsuli Slovence s kamenjem ter mnogo naših ranili. Naši seveda na toliko drznost italijanskih prihajačev niso mirno gledali, da bi jih morda končno kar pobili. Vtikanje Italijanov v naše razmere je že nečuvno.

Rusija in Avstro Ogerska. Grof Nikolaj Pavlovič Ignatiev se je izrazil o mejsebojnem razmerju Avstrijske z Rusijo nekako tako-le: Naši odnošaji proti Avstriji so bili dolgo vzrok prijateljstva ali neprijateljstva mej evropskimi državami. Nu brez potrebe, zakaj nespornost meje obema državam ni bilo nikdar nepremostljivo. Protislovenska politika, ki je prevladala v Avstro-Ogerski izza uvedanja davalizma, se je opazala tudi v zunanjih odnošajih te monarhije, osobito povodom prevladi Madjarov, in tako je prišlo do napetosti z Rusijo. Ona struja pa se je smatrala v Rusiji za nenaravno in mimogredočo. Pred štirimi leti so nam pribegli Slovani bučo očitali, da se ne brigamo prav nič za njihovo usodo. Pa kaj naj bi bili storili? Ali naj bi bila Rusija Avstriji napovedala vojno? Kaj bi li dosegli, ako bi tudi zasedli Pešto ali celo Dunaj? Ti kraji bi nam dali le Madjarov in Židov, katerih pa nečemo za nobeno ceno. Vsaka politika napadanja se protivi koristi Rusije in njenim težnjam. Kar se pa tiče posebno Avstrije, trebalo bi, da tam zavladajo geslo Habsburgovcev „Justitia erga omnes nationes“ (Pravičnost do vseh narodov) tudi na pram Slovanom. Zdi se, da se v Avstriji

že na to misli. A kose to zgodi, videli bode, kako bo naše časopise potem naklonjeno Avstriji!

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. junija.

— (Osebna vest) V smislu pravil sveta za pospeševanje obrta pri trgovinskem ministerstvu potrdil je trgovinski minister gosp. ces. svetnika Ivana Murnika zopet članom tega sveta za določeno dobo.

— („Slovenska Matica“) ima jutri v sredo ob polpetih popoldne v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor.

— (Zadnja polemika) katero smo imeli s „Slovenecem“ radi „zveze“ z Nemci je prouzročilo spletsko „Jedinstvo“. — „Slovenec“ je bil fruktificiral neke izjave „Jedinstva“ proti narodni stranki in „zvezi“, na katera njegova izvajanja smo mu potem odgovarjali. Zdaj se je oglasilo „Jedinstvo“ še jedenkrat in sicer s pojasnilom, katero vzamemo z zadovoljstvom naznanje. „Jedinstvo“ piše: „Slovenec“, organ kršansko-socijalne stranke, objavil je iz našega lista mesta, kjer smo zamerili, da biva narodna stranka tako borbo proti duhovenstvu. Klerikalni „Slovenec“ je naše besede ponovil liberalnemu „Narodu“. Kar smo rekli glede duhovenstva, pri tem tudi ostanemo, a s tem nismo potrdili, da je korektno postopanje gospode okoli „Slovenca“. Ako oni (t. j. „Narodovci“) reko kako neumestno o duhovenstvu, tudi „Slovenec“, organ duhovnov, nikakor ne izbira sredstev proti narodni stranki. Mi pazljivo spremljamo ono nesrečno polemiko mej nasprotujočimi si brati in moramo priznati, da smo o rodoljubju Ferjančiča, Hribarja in drugih narodnjakov bolj kakor prepričani, zato nas čisto boli, kadar čitamo, kako in s kakimi sredstvi jih neki ljudje napadajo. Narodna stranka ima za Slovenijo neprecenljivih zaslug. Ako so dospeli Slovenci že dotlej, da se vzlic vsem naskokom Nemcev ne boje več za svoj obstanek, morajo se za to zahvaliti narodni in samo narodni stranki. Res, da ne odobravamo, da se je nedavno približala Nemcem, a že smo rekli, da se to zblizanje ni zgodilo iz narodnih (nego samo iz kulturnih in gospodarskih. Op. ured) obzirov, kar se je pri volitvah v Ljubljani dokazalo. Narodna stranka ni hotela nobenega Nemca, a Nemci so se obupno, pa zama borili proti njej. A ovreči nam ne more „Slovenec“, da bi se klerikalci okoli njega tudi ne bili složili z nemškimi klerikalci proti narodnjakom radi verskih obzirav, kakor so se narodnjaki približali Nemcem proti klerikalcem radi liberalnih obzirav. . . . Mej narodnjaki ali liberalci je nekaj pretirancev nasproti klerikalcem ali krščanskim socijalistom, toda tudi ti (klerikalci) niso umerjeni, niso angelji. Za svojo dolžnost smatramo, da se tako izjasnimo, ker je hitel „Slovenec“, da nas vzame v pomoč proti Ferjančiču in drugim, ki samo njemu niso Slovenci, a ki so za nas bili in ki ostanejo čestiti in zaslužni rodoljubi, prav tako kakor so g. Šušteršič in drugovi. Ako tega ne priznavajo drugi drugim, je to le znak, da prevladuje strast nad razumom.

— (Železnega moža reklama!) S ponosom in z veliko zadovoljnostjo razpravlja zadnja številka „izvrstnega“ lista, kako nas je prisilil, da ga upoštevamo, da mu odgovarjamo, in da sploh neposredno množimo njegovo slavo, ki je sedaj tolika, da ni nikdar vžival drug slovenski list jednake. Res, skoraj imamo občutek, da nehoté napravljamo reklamo „železnemu“ možčku s prisilne delavnice, kadar se borimo z njim in njegovim lističem! Njemu to ugaja! In dasi spiše vse sam, kar podaja vsako saboto potrpežljivemu občinstvu, vendar je dobra polovica vsega spisanega posvečena veljemu iz prisilne delavnice! Ostudnost te samohvale da se primerjati le z ozo ošabnih napadov, s kojimi se odlikuje „Slov. List“. „Izvrstni“ Koblar v uvodnem članku „izvrstni kurat“ v podlistku, v dopisih, sploh skoraj v vsaki vrstici — vse skupaj pa je ogromen inserat, v kojem se židovsko-pretiranim hvalisanjem na prodaj pozivajo železnega moža blagoslovljene kosti! To je reklama, da ji ni para! V prihodnje hočemo biti previdnejši, in pačali se bomo s „Slovenskim Listom“ le tedaj, kadar bode potrebno. Nič več mu ne bomo reklame delali! Naj si sami prislužijo slavo, o kateri se bahajo, da jih obdaja! Saj so bistroumni ti Gregorič in Koblarji! Zadnji čas je ta bistroumnost poginila zopet novo cvetko! Pričeli so namreč v svojega lističa slabo dišečih predelih sumljivim načinom hvaliti župana Hribarja! Namera, koje hočejo ti pošteni doseči, nam je dobro znana. Istotako pa tudi dobro vemo, da se tudi tjo gospodje brezuspešno, in da na polju omenjenega sumljivega hvaljenja ne bodo ničesar dosgli!

— (Okrajna učiteljska konferenca slovenskih in nemško-slovenskih ljudskih šol v Ljubljani) bo v ponedeljek, dne 12. julija t. l. ob 8 uri popoldne v telovadnici I mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah št. 13. I. Naznanilo in opazke c. kr. šolskega nadzornika prof. Frana Levca o ljudskem šolstvu njegovega nadzorovalnega okraja. II. Kdaj so električni tekovi človeškemu življenju nevarni in kako naj šola šolsko mladino primerno opozori na to nevarnost? — Poročilo g. učitelja Ivana Krulca. III. Kakšen pomen ima prostoročno risanje za vzgojo ženske mladine? Poročilo izdela in poročevalko izmed sebe določi učiteljski zbor mestne dekliške osemrazrednice pri sv. Jakobu. IV. Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1897/98. Šolska vodstva, ki žele glede učnih knjig in beril v prihodnjem šolskem letu kakšne izpremembe, ali uvesti kakšno novo učno knjigo, naj do 4. julja t. l. c. kr. mestnemu šolskemu svetu pošljejo utemeljene predloge, drugače pa negativno poročilo. V. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. VI. Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotično nasvete je najkasneje do 8. julija t. l. pisмено naznati načelniku knjižničnega odbora g. nadučitelju Jos. Maierju. VII. Volitev treh udov knjižničnega odbora za šolsko leto 1897/98. VIII. Volitev stalnega odbora, ki šteje 4 odbornike za šolsko leto 1897/98 IX. Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 8. julija t. l. pisмено zglasti pri stalnem odboru.

## Apostol Indijanov.

(K izložbi kipa škofa Friderika Barage.)

(Konec.)

L. 1853. dne 29. julija je Pij IX. imenoval Friderika Barago — škofom Amicanskim (in partibus) s sedežem v Šmarji ob Gorah Jezeru, in drago leto je prišel v drugič v Evropo. V Trebnem je dne 2. februarja birmal vnuka svoje sestre Amalijske, Jožefa Graselja, potem je šel v Dolarniče in na svoj rojstni grad Malavas ter i v Novo mesto in Metliko. Potem je odrinil s svojo sestro Amalijsko Graseljevo v Rim, kjer je poklonil papežu Piju IX. prej omenjeno slovnico in slovarje indijanskega jezika. — Po povratku iz Rima v Ljubljano vredi meseca marca je posetil še Škofjo Loko, v Celji opata Voduška, v Št. Andražu v labodski dolini škofa S. I. o. m. s. k. a. ter potoval preko Gradca na Dunaj, kjer je prisostvoval poroki cesarja Franca Jožefa I. s princezino Elizabeto. V Pragi mu je takrat cesar Ferdinand I. podaril 1000 gld., v Monakovem ga je sprejel kralj Ludovik I., ter ga obdaroval z obilnimi darili. In tako se je vrnil preko Pariza v Šmarjo. Ustanovil je potem zopet različne misijonske pustaje, ter naposled l. 1866 premestil svoj škofovski sedež v mesto Markét. Ali v sled prena-

zdaj na to zdaj na ono stran, znal se je loviti tod in tam, in kakor pajk muho, tako je zaprejal zaupne in lahkovorne naprednjake v svoje zanke.

Sreča se mu ni izneverila. Dosegel je dijete, in vse je kazalo, da dobi morda rudeči ovrtnik, ali pa da postane nadzornik deželnih kebrov in čepin, morda pa celo oboje.

A mož ni hotel samo naprednjakov izkoristiti, hotel se je tudi sprijazniti z glavarjem nazadnjakov, vedoč, da mu bo to le koristilo, osobno kadar pojde za rudeči ovrtnik. In da se prikupi glavarju nazadnjakov, izdal je Poštenjak stranko, katera ga je bila otela pozabi. Igral je ulogo dvoznega noža. Služil je hkratu obema, naprednjakom in — nazadnjakom. Da ne obudi mej naprednjaki suma, znal je zlasti glavarja nazadnjakov tako smešiti, da so se naprednjaki včasih od smeha kar prometavali. Posebno veselost je obudilo pripovedovanje o pogovoru mej Poštenjakom in nazadnjaškim glavarjem, pri katerem pogovoru je glavar igral grozno klaverno ulogo; glavar je neki celo rekel, da se posvetuje s sv. Duhom, in za neki posebni slučaj določil, da bo posvetovanje trajalo tri dni.

Naposled pa je počila struna in nekega dne je stal Poštenjak razkrinkan pred — vratmi naprednjaškega tabora.

Poštenjak je zažugal naprednjakom s pestmi in potem naredil še nekaj obupnih poskusov, da si po ovinkih dokoplje bodi do dijet ali rudečega ovrtnika. Ko pa je videl, da je izgubljeno vse, da ne dobi ne dijet in ne rudečega ovrtnika in da tudi kustos ne postane, začel je boj proti naprednjakom, in sicer boj, s katerim se misli zopet prikupiti nazadnjakom. Zdaj opravlja v ta namen posel žurnalističnega revolver-moža. Za plotom preži in če pride mimo naprednjak, plans nanj, nastavi mu revolver na prsa in kriči hripavo: Mandat ali kanonikat — ali pa izgubiš pošteno ime!

Mož se nadeja, da vzame sčasoma vsem količkaj veljavnim možem osebnost in da dobi potem za to nagrado. — A vse to njegovo revolverjevanje in napadanje ne zaleže nič. Mož je že mnogo ljudij napadel, za mnogimi je že metal blato in marsikoga opsoval, a kakor se za pijanca ne zmeni nihče, ako insultira pasante, tako se nihče ne zmeni za Poštenjaka z revolverjem, vsak, kogar napade, se ga hladnokrvno otrese.

Zdi se nam, da je mož patološko interesanten, da bi bil lahko junak kacega romana à la „Nana“, in popisali smo ga, da opozorimo nanj naše romanopisce. Če žele, jim damo še kaj podatkov in še zanimivejših!



